

Дорогі друзі!

Від усього серця вітаю вас з Новим, 2013 роком та Різдва Христовим! Хочу побажати вам міцного здоров'я, натхнення і успіхів у вашій роботі на славу КПІ.

КПІ. Для багатьох із нас у цій коротенькій аббревіатурі – все життя. Ми пов'язані з нашою альма-матер міцними зв'язками. Вона сповнює нас життєдайними силами для здійснення всіх наших мрій, сподівань.

Від покоління до покоління передається відданість і любов до рідного університету. І кожне молоде поповнення, яке щороку вливається до дружньої родини політехніків, уже на початку свого шляху надирається його високими ідеалами і традиціями.

Кожен розуміє, що лише від нас самих залежить, яким буде майбутнє нашої країни. Тож мусимо не тільки готувати висококласних фахівців, але й пропонувати і втілювати у життя нові ідеї і проекти, розвивати інноваційні підходи. Без інноватики немає поступу!

Потенціал КПІ в цьому плані – невичерпний!

Рік, що минає, був досить непростим для нашого університету, як і для усієї країни. Проте ми не лише вистояли, але й продовжували розвиватися. Тож я вдячний студентам і співробітникам Київської політехніки за їх стійкість і відданість своїй професії та альма-матер.

Я бажаю вам, дорогі політехніки, веселих свят, міцного здоров'я і здійснення всіх ваших мрій.

З великою повагою до кожного з вас,
ректор НТУУ "КПІ" академік Михайло Згуровський

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Новорічні міні-інтерв'ю

2 Стипендіатки ректора з ФММ

Іменні стипендіати з ФМФ

Успіх науковців ФЕЛ

3 Ювілей Віталія Іващенко

Як святкували Новий рік

3 Де живуть Дід Мороз і Снігуронька

4 365 нових сподівань

М.Ю.Ільченко, академік НАН України, проректор з наукової роботи НТУУ "КПІ"

– Шановний Михайле Юхимовичу, чим Вам запам'ятовся рік, що минає?

– 2012 рік запам'ятовся передусім тим, що мене було обрано академіком Національної академії наук України. Це було особливо приємно, оскільки я був обраний по відділенню інформатики, а це галузь, що законом України визначена пріоритетною для нашої держави. В організаційно-науковому плані, а саме цей напрям роботи КПІ я очолюю, чи не найважливішою подією став проведений з ініціативи ректора академіка М.З.Згуровського перший в Україні конкурс інноваційних розробок, який отримав назву "Фестиваль інноваційних проєктів". На нього було надіслано більше ста проєктів, які є дуже цікавими та конкурентоспроможними. На їх реалізації ми зосередимо свої зусилля наступного року.

– Що Ви очікуєте від 2013 року?

– Сталося так, що число 13 супроводжує мене все життя. Я народився 13 вересня, був обраний академіком 13 квітня і т.п. Сподіваюся, що й рік наступний не омине мене своєю прихильністю. А взагалі, я, як і інші громадяни нашої держави, маю надію на стабільність, на успіхи нашої країни і на те, що ми подолаємо всі негаразди.

– Ваші побажання читачам.

Бажаю всім здоров'я та нових творчих здобутків.

Н.В. Писаревська, директор ДПМ при НТУУ "КПІ"

– Наталіє Володимирівно, чим запам'ятовся рік, що минає?

Рік, що минає, запам'ятовся враженнями від музеїв Норвегії, Туреччини і... Криму. Найвищий рівень музеїв у Туреччині, наймиліший – у Криму. Та, звичайно, визнанням нашого музею та інтересом до нього університетської музейної спільноти Європи та Туреччини, а також найбільш інноваційного та сучасного музею світу – японського Національного музею науки та інновацій "Mitsukan". Приємно відзначити, що наш науковий співробітник Л.С. Баштова за результатами наукової роботи "Дослідження математичної школи КПІ" за підсумками конкурсу "Музейна подія року" та Програми підтримки музейних працівників на 2012-2013 рр., виборила одну з перемог серед 60 музейників України. І кожного разу вражають долі героїв Науківих читань з циклу "Видатні конструктори України" – справжніх переможців у професії та житті.

– Що Ви очікуєте від нового року?

Взаєморозуміння та поваги одне до одного, захоплюючої роботи всього колективу до ювілею музею – його 15-річчя, яка, сподіваюсь, об'єднає його ще більше. Хочеться, щоб коло друзів музею в університеті та за його межами розширювалось і наша співпраця була плідною і творчою.

– Ваші побажання читачам.

Побажання для всіх у новому, 2013 році, нав'яне Кримом та Чеховим і підказано чудовими музейними фахівцями Ялти: "Желаю вам благоденствия и благополучия без погубления души!"

Я.Ю.Цимбаленко, керуючий справами НТУУ "КПІ"

– Яно Юрійено, чим запам'ятовся рік, що минає?

2012 рік був складним і суперечливим. Він запам'ятовся не простою ситуацією, яка склалась під час виборів ректора. Але при цьому дуже порадував той факт, що НТУУ "КПІ" – його студенти, викладачі та співробітники – у складних обставинах об'єдналися і стали неабиякою потужною силою, щоб протистояти різним навалам і відстояти інтереси рідного університету.

– Що Ви очікуєте від нового року?

Від нового року очікую стабільності та спокою, впевненості в завтрашньому дні, благополуччя, нових успіхів та звершень. Хочеться, щоб наступний рік дав змогу озирнутися і проаналізувати стратегічний шлях, яким рухається наш університет у майбутнє.

– Ваші побажання читачам.

Бажаю всім у новому році простого людського щастя, родинного тепла та професійних успіхів.

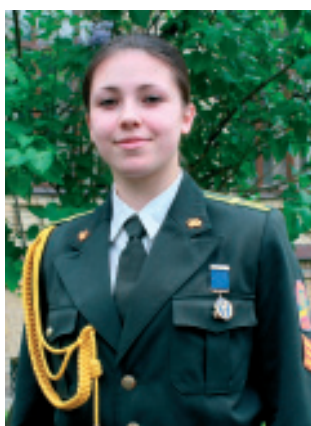

Новорічні міні-інтерв'ю

Юлія Поправко, курсант 4-го курсу ВІТІ НТУУ "КПІ", старший солдат.

– Чим запам'ятовся Вам 2012 рік?

– На факультет інформаційних технологій у системах управління ВІТІ я вступила в 2009 р. за порадою батька – офіцера Збройних сил України. Своїм місцем навчання сьогодні я задоволена. 2012 рік пройшов досить продуктивно. Вивчила багато нових дисциплін, обрала тему для бакалаврської роботи, опублікувала тези у збірнику наукових праць ВІТІ НТУУ "КПІ", а моя наукова робота зайняла 2-ге місце на факультетському конкурсі. Я також брала участь у ІХ Міжнародній студентській конференції, організованій факультетом лінгвістики НТУУ "КПІ", у складі команди курсу представляла інститут на Всеукраїнських змаганнях військових частин зі спортивно-масової роботи.

Запам'яталося також, як вітала ветеранів Великої Вітчизняної війни – працівників НТУУ "КПІ" з Днем Перемоги, а також від імені молодого покоління курсантів військових ВНЗ – генералів, адміралів, ветеранів ЗС України в Центральному будинку офіцерів 6 грудня з нагоди Дня Збройних Сил України.

– Чого Ви чекаєте від нового року?

– Для початку – успішного закінчення зимової екзаменаційної сесії, в подальшому – складання державних іспитів для отримання диплома і першого офіцерського звання "лейтенант" та гарного працевлаштування. Сподіваюся на покращення престижу армії та її подальшу розбудову.

– Ваші побажання читачам.

– Насамперед хочу подякувати всьому науково-педагогічному складу й особисто начальнику Військового інституту телекомунікацій та інформатизації генералу-майору А.І.Міночкіну за те, що вони виховують із нас справжніх патріотів, лідерів своєї справи; привітати всіх з Новим роком та Різдва Христовим і побажати успіхів у роботі.

Листівка А.Юрченко

Стипендіатки ректора з ФММ

Свого часу точилося немало розмов про доцільність включення до складу технічного навчального закладу економічних та гуманітарних факультетів. На сьогодні вже ні в кого не викликає сумніву, що факультет менеджменту та маркетингу став окрасою Київської політехніки.

Тут навчаються сумлінні мотивовані студенти, вони набувають ґрунтовних знань і сучасних практичних навичок, що дозволяє згодом обіймати провідні посади у вітчизняних та зарубіжних компаніях. До того ж навчаються на ФММ переважно дівчата – гарні та стильні, які не лише здатні перемагати в усіляких професійних конкурсах і змаганнях, а й можуть дати фору будь-яким моделям на подіумі чи у фотосесії.

Сьогодні знайомимо читачів зі стипендіатками ректора з гр. УЗ-91, які отримують матеріальну винагороду за своє сумління в навчанні й науковій діяльності та активну громадянську позицію.

I. Tenetko

Ірина Тенетко: Я вдячна своєму університету за надану можливість навчатись і досягати успіхів. Ректорська стипендія – один з показників успішної і результативної роботи. Дуже добре, що є такі заохочувальні моменти, які спонукають досягати нових вершин.

A. Kostyuk

імєнної стипендії дуже багато для мене означає. Приємно, коли оцінюють твою роботу та старання.

Ректорська стипендія для мене є додатковим стимулом навчатись ще краще та досягати успіхів. Я дуже вдячна КПП за те, що в мене є така можливість.

T. Slobodskaya

Тетяна Слободська: Стипендія ректора НТУУ "КПІ" – це не лише винагорода за сумлінне навчання та прагнення до знань, але й важливий етап у житті студента-відмінника. Отримувати імєнну стипендію для мене та моїх товаришів – велика честь і мотивація для подальшого наукового розвитку та самовдосконалення.

Прагнучи нових наукових вершин, я цілеспрямовано й упевнено йду до своєї мети. Переконана, що студенти НТУУ "КПІ" і надалі матимуть можливість набувати сучасних професійних знань та брати участь у науково-технічному розвитку нашої держави.

Аліна Костюк: Хочу подякувати улюбленому університету НТУУ "КПІ" та ФММ, які дали мені розуміння того, ким я хочу бути, та всіляко підтримують на шляху до здійснення моєї мети. Отримання імєнної стипендії для мене є приємним бонусом, що надихає на подальшу наукову роботу й розвиток набутих здібностей. Я пишаюся тим, що навчаюся в НТУУ "КПІ".

H. Gaponchuk

Надія Гапончук: Отримання імєнної стипендії дуже багато для мене означає. Приємно, коли оцінюють твою роботу та старання.

Ректорська стипендія для мене є додатковим стимулом навчатись ще краще та досягати успіхів. Я дуже вдячна КПП за те, що в мене є така можливість.

Імєнні стипендіати з ФМФ

Майбутні математики – кращі студенти ФМФ – за успіхи в навчанні, науковий пошук та активну громадянську позицію отримують імєнні стипендії. На факультеті найпрестижнішою є стипендія ім. Михайла Кравчука – видатного українського математика, науковця праці якого увійшли до скарбниці світової науки.

М.П.Кравчук, окрім наукової діяльності, був видатним педагогом, керував кафедрою математики КПІ, був наставником А.Люльки, С.Корольова, Л.Люльєва та В.Челомея. У стінах КПІ шанують пам'ять легендарного математика – кожні два роки проводяться математична конференція ім. М.Кравчука, на Музейній площі йому встановлено пам'ятник. Саме тут 10 жовтня 2012 р. відбувся мітинг з нагоди 120-річчя від дня народження М.Кравчука, і троє студентів фізико-математичного факультету отримали дипломи на стипендію його імєні.

Четвертокурсниця **Альона Пахнюк** ще з дитинства виявляла цікавість до математики. "Мене більше приваблювали точні науки, – розповідає вона. – Фізика, хімія, математика. Я була в захопленні від них". Альона закінчила 9-річну школу з відзнакою, а гімназію – із золотою медаллю. Вибір майбутньої професії був непростим через розмаїття варіантів. За порадою родичів та знайомих вибрала НТУУ "КПІ", фізико-математичний факультет. Було складно визначитись зі спеціальністю – математика чи фізика. Батьки підтримували її свободу вибору, радилі обирати те, що до вподоби, в чому вбачає своє майбутнє.

З третього курсу Альона одержує підвищену стипендію. Але на імєнну не очікувала. "Мені повідомили за годину до вручення, – поділилася вона. – Коли на мітингу оголошували стипендіатів, я навіть почала сумніватись, назвуть моє ім'я чи ні. Як почула своє прізвище, було дуже приємно. Стипендія імєні Кравчука... Це дуже престижно!"

Альона – дійова та енергійна людина, а ще – наполеглива. До критики ставиться неоднозначно, іноді болісно, та тільки починає краще працювати, самовдосконалюватись. Їй вдається розумно розраховувати свій час, щоб приділяти увагу навчанню, дозволити й особистому життю. Різномісність інтересів не заважає, навпаки, з'являється бажання досягти більшого, стати кращою. А отримання імєнної стипендії – чудова мотивація.

Катерина Васильченко навчається на 3-му курсі за спеціальністю "Фізика". У шкільні роки дівчина надавала перевагу, як не дивно, гуманітарним предметам та хотіла вивчитись на журналіста, але в одинадцятому класі змінила своє рішення на користь фізики.

Щодо вибору ВНЗ не було жодних вагань. Старший брат співпрацював із викладачами НТУУ "КПІ", тож дівчині ще змалечку подобався університет, і вона була впевнена, що навчатиметься саме тут. Вирішальну роль у виборі відіграла професор Ніна Опанасівна Вірченко, наставник багатьох молодих науковців. Саме вона дала Катерині змогу повірити у власні сили та зробити перші кроки в науку.

Дівчина була заочним учасником конференції, присвяченої М.Кравчуку, і вважала, що саме тому її запросили на мітинг. Отримати імєнну стипендію вона геть не очікувала, хоча й досягла певних успіхів у навчанні. "Це додало впевненості, що я щось можу, – розповідає Катерина. – Приємно бути стипендіатом. Хочеться працювати далі".

Фізика стала для дівчини невід'ємною частиною життя. Вільного часу майже немає, але це не заважає їй захоплюватися філософією. Катерина вважає, що фізика і філософія – категорії ближчі, ніж здається.

До критики Катерина ставиться з розумінням: "Якщо є критика, є куди розвиватись, – каже дівчина. – Це добре стимулює". Вона старанна та наполеглива людина, завжди прагне досягти більшого. Хоча дівчина не вважає себе прикладом для наслідування, їй приємно усвідомлювати, що своєю роботою може надихнути молодших студентів, які тільки роблять перші кроки в науковій діяльності.

Ігор Гончарук навчається на 6-му курсі. Відмінник навчання, закінчив школу із золотою медаллю, потім курси доузв'язської підготовки, на базі яких і вступав до КПІ. Улюбленим предметом у школі була, звичайно, математика, що й вплинуло на вибір спеціальності. Прислухавшись до позитивних відгуків про НТУУ "КПІ", він твердо вирішив вступити саме сюди, про що жодного разу не пошкодував. "Навчальний заклад – це не лише знання, – розповідає Ігор. – В основному – це становлення тебе як людини, щоб прийшло розуміння того, чого очікуєш від майбутнього".

Ігор упевнений: щоб досягти успіху в житті, потрібно всебічно розвиватись, тож намагається дотримуватись цього принципу. Окрім науки, він захоплюється футболом, старається зібрати команду, організувати змагання. Ігор уже вдруге отримує стипендію ім. М.Кравчука. "Я добре навчався. На 4-му курсі це було очікувано. Але на шостому – несподівано. Це певний статус. Отримувати імєнну стипендію – престижно. Кардинально нічого не змінилось, але відчувається повага інших".

Для Ігоря наука – це насамперед розвиток. Головне – наближатись до мети і займатись улюбленою справою. Тоді можна досягти успіху.

Підготувала Аліна Герасенко

Успіх науковців ФЕЛ

Багатий урожай нагород зібрали співробітники ФЕЛ у 2012 році на міжнародних та національних освітніх виставках.

На XV Міжнародній виставці "Сучасна освіта в Україні – 2012" (15–17 лютого 2012 р., м. Київ) колектив науковців НТУУ "КПІ" під керівництвом д.т.н., проф. Ю.І.Якименка за розробку "Електронна цифрова лабораторія для викладання науково-природничих та біомедичних дисциплін у навчальних закладах I-IV рівнів акредитації" отримала срібну медаль у номінації "Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі закладів освіти". Автори розробки – зав. кафедри мікроелектроніки Ю.І.Якименко, доц. А.Т.Орлов, зав. кафедри промислової електроніки В.Я.Жуйков, проф. каф. звукотехніки та реєстрації інформації В.М. Співак, заст. директора Інституту прикладної електроніки О.В.Богдан.

На цій же виставці співробітники ФЕЛ отримали низку почесних дипломів за створення підручників. Г.Г.Власюк, Т.Ф.Гумен, М.З.Згуровський, В.М.Співак – за створення підручника "Теорія процесів інформаційних систем"; Л.Д.Писаренко, В.Я.Жуйков – за створення підручників з теоретичної електроніки; Ю.І.Якименко, О.В.Борисов, В.І.Молчанов, Ю.М.Поплавко – за

створення підручників з мікроелектроніки; В.С.Дідковський, Г.Г.Власюк, О.М.Лисенко, О.В.Коржик, О.Г.Лейко, А.М.Продаус, К.О.Трапезон, К.О.Швайченко – за створення підручників з акустотехніки; В.Я.Жуйков, В.Г.Абакумов, В.В.Пілінський, О.В.Будьонний, В.В.Рогаль, Т.О.Терещенко, М.В.Родіонова – за створення підручників, у тому числі електронних, з електроніки.

На Міжнародній виставці "Освіта та кар'єра 2012" (29–31 березня 2012 р., м. Київ) розробка "Вітчизняна цифрова лабораторія для викладання науково-природничих, інженерних та біомедичних дисциплін у навчальних закладах I-IV рівнів акредитації" отримала золоту медаль у номінації "IT-технології у вищому навчальному закладі".

На IV Національній виставці-презентації "Інноватика в сучасній освіті 2012" (16–18 жовтня 2012 р., м. Київ) авторський колектив ФЕЛ у складі Ю.І.Якименка, В.Я.Жуйкова, О.В.Богдана, А.Т.Орлова та В.М.Співака за розробку "Навчальна цифрова електронна лабораторія" був нагород-

жений срібною медаллю у номінації "Розробка та створення сучасних технічних засобів навчання для впровадження в освітню практику".

На Міжнародній виставці "Освіта та кар'єра-2012" (15–17 листопада 2012 р., м. Київ) золоту медаль у номінації "Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки" науковці ФЕЛ отримали за видання спільної українсько-болгарської монографії "Нанoeлектроніка: монографія в двох книгах" (Книга 1. Введення в нанoeлектронні технології / Г. М. Младенов, В. М. Співак, Е. Г. Колева, А. В. Богдан; Книга 2. Нанoeлементарні матеріали та функціональні пристрої / Ю. І. Якименко, А. Н. Шмырева, Г. М. Младенов, В. М. Співак, Е. Г. Колева, А. В. Богдан; под общей редакцией действительного члена НАН Украины Ю. И. Якименко).

За інф. ФЕЛ

О.С.Болтенко проводить екскурсію в ДПМ для студентів ЗФ

ЗНАЙОМСТВО З НОВІТНІМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

Державний політехнічний музей (ДПМ) при НТУУ "КПІ" – найбільший університетський музей України. Його експозиції відображають широкий діапазон новітніх технологій та інженерної діяльності людини. З метою ознайомлення з передовими розробками, реалізованими в космонавтиці, нещодавно була організована екскурсія в музей для студентів груп ЗПп-11 та ЗВп-11 зварювального факультету, яку провів зав. відділу історії авіації і космонавтики ДПМ при НТУУ "КПІ" О.С.Болтенко – голова Київської об'єднаної ради ветеранів космодромів Байконур, Капустин Яр, Плесецьк, голова Центральної ради ветеранів космодрому Байконур України, заслужений випробувач Байконуру.

Особливе захоплення у студентів викликали спускний апарат космічного корабля серії "Восход" та тренажерний комплекс, що складається з пульта оператора космічного зв'язку та імітатора зоряного неба, а також елементи зварних та інших конструкцій. Дуже важко описати ті емоції, які виникали під час екскурсії, достатньо подивитися на обличчя студентів, які потім щиро висловлювали вдячність і захоплення від отриманої цікавої і корисної для них інформації.

А.К.Скуратовський, доцент кафедри лазерної техніки та фізико-технічних технологій, "Відмінник освіти України"

Ювілей Віталія Іващенко Де живуть Дід Мороз і Снігуронька

12 грудня 2012 року виповнилося 75 років Віталію Іващенко – доценту кафедри механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів ММІ, художньому керівнику Естрадного театру аматорів "ЕТА", заслуженому працівнику культури України. Все його доросле життя (вже 57 років!) пов'язане з Київським політехнічним інститутом. Тут він здобув вищу освіту, тут він сформувався як непересічна особистість, сенс життя якої – творчість: технічна, наукова, педагогічна, журналістська, художня.

Студент механічного факультету КПІ Віталій Іващенко не гаяв часу. Добре навчався (на старших курсах отримав Сталінську стипендію), був старостою групи, культургом курсу, конференсьє інститутського джазу, співавтор хорів капелі, грав за другою баскетбольною збірною вищих Києва.

Після закінчення КПІ Віталій Іващенко працював на кафедрі обробки металів тиском, навчався в аспірантурі, захистив кандидатську дисертацію, отримав звання доцента, опублікував близько 100 наукових праць, зробив більше 20 винаходів. Низку його розробок впроваджено у виробництво – за це він отримав дві медалі Виставки досягнень народного господарства СРСР. У 1980–2000-х рр. був автором і ведучим ряду передач на Національному телебаченні: "Інформація і науково-технічний прогрес", "Телестехнолога", "Запитуйте – відповідімо", "Закон є закон", створив два документальні телефільми – "Ніч народження Конституції" і "Гордість України" (про Новокраматорський машинобудівний завод).

Але для більшості Віталій Іващенко – це Естрадний театр аматорів КПІ "ЕТА", який він створив, яким керує понад піввіку і де поставив 25 власних вистав. Іншого такого студентського театру у світі, мабуть, немає. Театр "ЕТА" з успіхом виступав у багатьох містах Радянського Союзу, став лауреатом усіх чотирьох Всесоюзних фестивалів самодіяльної художньої творчості, лауреатом Премії Київського комсомолу ім. О.Бойченка, має почесне звання "Народний" (з 1977 р.). У 1987 році "ЕТА", один з перших в Україні і єдиний зі студентських театрів, отримав статус державного театру-студії і п'ять років працював як комедійний театр.

За творчу роботу в театрі у 1989 р. Віталію Іващенко було присвоєно почесне звання "Заслужений працівник культури України". Ще в школі Віталій Іващенко почав писати вірші – для тієї, яка надихала, і трохі для себе. Потім багато років писав поетичні тексти до вистав театру "ЕТА". Першу збірку "Історія любові" видав КПІ – щоб подарувати усім жінкам інституту до свята 8 Березня 1993 р. Пізніше вийшли друком ще чотирнадцять поетичних збірок російською і українською мовами. Книжка вибраних поезій "Ми – українці!" отримала диплом "За вагомий внесок у розвиток української поезії" на Десятому міжнародному книжковому ярмарку "Книжковий світ – 2007". На вірші Віталія Іващенко різними композиторами написано близько тридцяти пісень.

Побажаємо ювіляру здоров'я, на снаги, творчості!

Віталій Іващенко часто виступає в Києві і в інших містах перед шанувальниками поезії. Зустрічаючи 75-річчя, ювіляр звертається до читачів з новими віршами.

***
Ми живемо в багатоповір'ї,
Де кожен поверх – це духовний рівень.
На першій поверсі – ти, що в колісці,
На другій піднімає сім'я і віра.

***
Душа – це як хата. Чимало в ній вікон,
Та змалку зачинені всі.
Батьки відкривають, але тільки в міру
І в простір своєї душі.

А потім – друзі, школа, книги, фільми,
В духовний світ усіх кохання кличе,
І самотвердження могутній стимул
Нас піднімає поверхами вище.

А далі, як ви не ледачі, читайте,
Спілкуйтесь, шукайте своє,
І вікна в життя вже самі відкривайте,
Щоб взнати, яке воно є.

На кожній поверсі – лиш одноступі.
На цьому заздрісні.
На тім – брехливі люди.
Є поверхи тупих, ледачих, дурнів.
На верхніх – благородні життєлюбів.

Є вікна в природу, в науку, в мистецтво,
У простір кохання без меж.
Життя твориш ти інтелектом і серцем,
Це шлях, який сам обереш.

***
Що вище поверх – люди цікавіші:
Відверті, щирі, душі їх відкриті,
Ведуть життя їх ідеали вищі,
Є радість творчості і насолода жити!

***
Живуть найдовше гармонійні люди:
Ні заздрощів у них, ані амбіцій,
Любов і творчість – їх свята і будні –
Беззлобні і усміхнені шасливці!

***
Усе мистецтво має дві основи:
Це зміст, що робить з нас людей – одна,
В ній глибина духовної розмови,
Пізнання світу, вічна таїна.

***
Людські стосунки радуєть і ранять.
Нема людей, хто б не грішив.
Уміння забувати все погане –
Одна з найкращих рис душі.

А друга – форма, образ, новизна,
Що має зацікавити, піймати
Твою увагу. Ти таке не знав,
І ще сто років міг його не взнати.

***
Поетія – насамперед просвіта:
Допомагає зрозуміти, хто ми є.
Навчас нас по-справжньому любити
І усвідомити призначення своє.

Звичайно, перша складова складна:
Митець повинен до верхніх піднятися,
Щоб наші душі бачити до дна,
Відкрити те, що мудрим треба знати.

***
Для багатьох людей мета життя –
Це існування в трьох координатах:
Одна – це гроші, друга – це нігтя,
А третя – жовчна заздрість до багатих.

Кому кортить митцями називатись
(Іх розвелось по світу – Боже мій!),
Таке придумують!
Так люблять хизуватись!
Зірками й геніями звуть себе самі.

***
У цьому вимірі живуть і мруть,
Кар'єри роблять і приносять жертви,
Не відаючи, що є інша путь,
Є інший вимір і життя, і смерті.

Навколо них є завжди блюдолизи,
"Посвячені", жреці мазіні і плям.
Вони смакують вибрики й капризи.
На "геніях" хтось добре заробля.

***
І лише там дано відчуття нам,
Що ми є частка вічної природи,
І в світ прийшли побудувати Храм.
Храм Красоти, Любові і Свободи!

Прихід Нового року – найулюбленіше свято дитлахів і дорослих. Неодмінні його атрибути – казкові персонажі Дід Мороз і Снігуронька. Усі ми родом із дитинства: віримо в новорічну забавку, малечою писали листи до Діда Мороза та відшукували під ялинкою подарунки від нього. Згодом свої каракулі до казкового персонажу виводили наші діти та онуки. Здається, Дід Мороз був завжди, але історія його довга і непростя. Звідки ж з'явився цей герой та де мешкає нині?

симпатичного дідуся, одягненого в червоний кафтан, Санта-Ніколаусом.

Санта-Клаус

Першим про нього згадав письменник Вашингтон Ірвінг в 20-ті роки XIX ст. В одному з його дитячих оповідань Санта-Клаус з'явився на санях, запряжених північними оленями. У 1822 р. інший американський літератор Клемент Кларк Мур написав поему "Прихід святого Миколая" про зустріч хлопчика зі свягим

Дід Мороз В.М.Васнецова

напередодні Різдва. Миколай тут веселий товстун-життєлюб з льолюкою, який привіз мішок подарунків. Так народився симпатичний добряк Санта-Клаус. Поступово пам'ять про архієпископа Мірлікійського в Німеччині та інших західних країнах стерлася, і Санта-Ніколаус остаточно перетворився на Санта-Клауса.

Перша листівка з Дідом Морозом, 1944 р.

Дід Мороз У другій половині XIX ст., коли в Росії "народжувався" Дід Мороз, не було ясністості – добрий він чи злий. До революції 1917 р. він не мав ніякого відношення до Нового року: приходила зима і разом з нею Дід Мороз, який уособлював зимові морози. На картині художника В.М.Васнецова (кінець XIX ст.) Діда Мороза зображено як звичайного мужика в постолах і кожущку.

У 1840 р. були опубліковані "Дитячі казки дідуся Іринія" В.Ф.Одоевського, в одній з яких ("Мороз Іванович") уперше введено образ фольклорного та обрядового Мороза: добрий Мороз Іванович – сивий-сивий старий, як трусне головою – з волосся іній спілеться; живе у крижаному будинку, а спить на пухнастий сніговий перині.

Одночасно і незалежно від літературного образу Мороза в міському середовищі формується міфологічний персонаж, "завідувач" ялинки. Дід Мороз уперше з'явився на Різдво в 1910 р., проте не набув широкого поширення. Коли в середині 1920-х у СРСР почалася антирелігійна кампанія, ялинку й Діда Мороза заборонили. Повернувся Дід Мороз у радянський побут у 1937 р. за партійною директивною. Тоді в СРСР і народився їхній дует зі Снігурочкою. Вперше на листівках Дід Мороз з'явився під час Великої Вітчизняної війни: з автоматом на шиї і льолюкою в руці.

Закінчення на 4-й стор.

Мандарини й олів'є були не завжди

Як святкували Новий рік

До XV ст. Новий рік на Русі зустрічали 1 березня, за юліанським календарем, а пізніше – 1 вересня (підбиттям підсумків урожаю). Тільки в 1700 р. Петро I за прикладом європейців видав указ про святкування Нового року 1 січня.

другою – текст і фотографія співака, а на розвороті друкувалися ноти.

Що ставили на стіл: у 1952 р. вийшло перше видання «Книги про смачну і здорову їжу» (проект курирував особисто нарком харчової промисловості Анастас Мікоян). Епіграфом до неї стали слова Сталіна: «Революція дала народу не тільки свободу, але і матеріальні блага, а також можливість заможного і культурного життя». Створювали книгу 16 років; рецепти народів СРСР, зібрані в ній, повинні були зміцнити дружбу між

привітав сам Леонід Брежнев – це було перше телепривітання від глави країни. Через хвилювання Леонід Ілліч читав текст з папірця, не дивлячись у камеру. Тому наступного року промову, написану великими літерами на ватмані, перед ним тримав директор «Останкіно», сидючи під камерою.

Після 1976 р. через погане здоров'я Брежнева (а потім – Андропова і Черненка) країну кілька разів вітав популярний диктор ЦТ Ігор Кирилов. Що слухали / танцювали: з'явилися безліч вокально-інструментальних ансамблів (ВІА): «Пісняри», «Арієль», узбецька «Ялла», азербайджанський «Гюнеш», «Самоцвіти», «Квіти», «Полум'я». На сімдесяті припав і пік популярності Мусліма Магомаєва.

Що ставили на стіл: з'явилися салати, викладені шарами – оселедець під шубою і «Мімоза». Головною прикрасою столу вважалось запечене курча (чи смажена курка), а делікатесом – бутерброди зі шпротиами.

Вісімдесяті

Хто вітає: у грудні 1985 р. країну привітав Михайло Горбачов. Зйомка відбулась у його кабінеті, який він не дозволив прикрасити навіть ялиновою гілкою. Однак у грудні 1986 р. Михайло Сергійович придумав авангарднийхід – він привітав американців з Новим роком, а радянських людей – президент США Рональд Рейган.

Що слухали / танцювали: почалась ера диско, жінки всіх комплекцій танцювали ламбаду. Слухали пісні Зем'яна, Вєско, Яака Йоллі, «Лезення» і «Ласкового мая», а також західні ВІА – АВБА, Боней М, Modern Talking.

Дев'яності

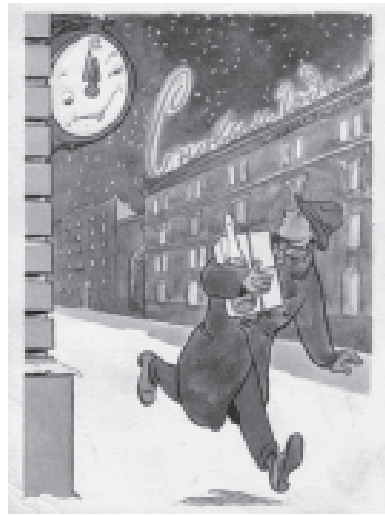
Хто вітає: 31 грудня 1991 р. склав повноваження М.С.Горбачов, країну привітав сатирик Михайло Задорнов. Але в хронометраж не вклався, через що довелося затримати трансляцію бою курантів на цілу хвилину. Президент Росії Борис Єльцин своє перше привітання зробив через рік. Україну з Новим 1992 роком вперше привітав Президент Леонід Кравчук, обраний 1 грудня 1991 р.

Що слухали / танцювали: пісні Євгена Білоусова, Володимира Маркіна, Ігора Корнелюка, Сергія Мінаєва, груп «Міраж» і «Кар-мен».

Що ставили на стіл: з'явилися закордонські продукти: спирт Royal, горілка Black Death, «ніжки Буша» і перші «Снікерс» та «Марс».

А як відбувається святкування у двотисячних, кожен із нас добре пам'ятає та може поділитися спогадами у приємній компанії.

Підготувала Н. Вдовенко

Новорічна листівка

республіками. Тому, крім популярного холодцю, у святковому меню міг з'явитися, наприклад, плов.

Шістдесяті

Хто вітає: з середини п'ятдесятих і до 1970 р. привітання було безособовим – від ЦК КПРС, Верховної Ради і Ради Міністрів СРСР.

Що слухали / танцювали: почали входити в моду електроінструменти. Народ любив Гелену Великанову («Мне весело»), Георга Отса («Когда ты идешь на свидание»), Майю Кристалінську («Лунный камень»), Валерію Ободзинського («Эти глаза напротив»). Танцювали незмінні вальси і фокстроти, чарльстон.

Що ставили на стіл: на самому початку 60-х неодмінним атрибутом новорічного столу стало «Советское шампанское». Його хоч і запустили в масове виробництво 1939-го, але воно було дорогим. А в 1961 р. процес автоматизували, і шампанське подешевшало на 20%.

Сімдесяті

Хто вітає: 31 грудня 1970 р. за 10 хвилин до опівночі радянський народ

Щороку кожен із нас прилаштовує на цвях настінний календар: 365 нових сподівань у яскравому оформленні – минуле і майбутнє. Де і коли виник календар важко відповісти. Відлік часу не почався в певному місці і в певний момент. Нинішні 12 сторінок – пачка листків паперу, названа календарем, відображає цикл

кості і робиш кілька ходів. Автор вважає, що час – це "поле для гри". Людським він сприймається по-різному, суб'єктивно: інколи хвилини тягнуться нудно і довго, а буває роки пробігають, як тиждень. І швидкість такого суб'єктивного сприйняття залежить від подій навколо людини та її взаємодії з оточенням.

А тут лист фанери, в якому вертикально просвердлено дірочки: 12 – для місяців, 31 – кількості днів та 7 для назв днів тижня. Підписи виконано випалюванням (пам'ятаєте, як в дитинстві захоплювалися випалюванням по дереву?). Ця конструкція а-ля Робінзон Крузо

365 НОВИХ СПОДІВАНЬ

посидіть трьома цвяшками на мотузочку, які щодня потрібно переставляти в наступний отвір. Автор Євгенія Полосіна. Їй подобається працювати з деревом, адже це фактурний природний матеріал: він сам є минулим, поки ріс і перетворювався на виріб, скільки подій ввібрав у себе. До речі, свій календар дівчина виготовила власноруч, без сторонньої допомоги (кажуть, творчі люди тендітні та манірні – не вірте, то не про студентів ВПІ).

Біля роботи Ані Яковлевої зупиняються всі відвідувачі. Вона вигадала історію про веселих казкових істот – пухнастих та допитливих. Як у мультфільмі, мандруючи з місяця в місяць, вони потрапляють у різні кумедні ситуації та відкривають для себе навколишній світ. Не можна без посмішки спостерігати за цими грайливими створіннями. Дійсно шкода, що така гарна ідея не знайшла кінематографічного чи бодай літературного втілення.

Зображення наступного витвору змушує тріпотіти серця не-

посидіть і мандрівників. Кожному місяцеві тут відведено зображення ніг у певному взутті. Модельного мало, частіше повсякденне та туристське. Автор – Дар'я Попова – розповідає: "Ідея виникла спонтанно і не має якогось прихованого змісту. Мені здалося, що на прикладі взуття можна достатньо повно зобразити особливості

різних місяців та просто і зрозуміло передати відчуття від кожної пари року". Передати відчуття таки вдалося: календар придбали в перший день виставки. Про себе Дар'я говорить буденно: "Хоч я і не відвідувала художню школу, з дитинства мріяла пов'язати майбутню професію з художнім мистецтвом. Намагаюся розвиватися в різних його проявах, на даний момент мені подобається працювати з комп'ютерними програмами для графічного дизайну. Свій календар повністю робила на комп'ютері. У наш час комп'ютерні технології починають витісняти традиційні методи малювання, тому потрібно звикати користуватися

Д. Попова

комп'ютером та графічним планшетом. Плани на майбутнє в мене поки що не дуже далекі: вдалося захистити диплом бакалавра, вступити до магістратури, щоб отримати повну вищу освіту".

Робота Антоніни Юрченко не могла залишитися непоміченою – яскрава, тепла і затишна. Фахівці можуть розповісти про композицію, художнє втілення та кольорову гаму.

Для мене, як споживача, важливо одне: чи хотіла б мати таке вдома. Так, із задоволенням. Антоніна розповідає охоче: "Для виставки я підготувала два календарі. Перший – дитячий настінний. Це дерево з двадцятьма листочками, що відповідають окремим місяцям. Хотілося створити щось цікаве, з яскравими ілюстраціями та кумедними персонажами. (Якщо придивитися, серед гілля причаїло-

А. Юрченко

ся чимало звірят. – Авт.) Другий календар – кишеньковий, у вигляді чотирьох гральних карт. Кожна карта – туз з емблемою масті відповідно до пари року. На звороті – календарна сітка. Зізнаюсь, ідея не моя. У 1970–2000 рр. Ленінградська фабрика офсетного друку випускала колоди карт з вкладеними кишеньковими календарями, тож я частково відновила цю ідею". А ще Антоніна займається оформленням видавничої продукції, має гарне портфоліо.

Серед інших – календар у вигляді подушки. Тобто, на наволочці по колу нанесено календарну сітку. Незвично? Але креативно. А як вам календар у формі роля? Автор – Катерина Хасанова. Ганна Злобіна представила роботу в африканських мотивах. Катя Буць для кожного місяця підбрала певний жіночий образ: тут і холодне зимове обличчя, і загадковий весняний погляд, і жагуча літня пристрась. Ольга Пасечко представила широку палітру майстерно виконаних оригінальних

образів: від тендітного першоцивіту до хелюїнського гарбуза. Женя Гудкова захоплено бавилася шрифтами. Мінімалістичні написи налаштовують на філософське сприйняття буднів. Демонструвався й чорно-білий анімаційний відривний календар, кожного дня зображення вулиці змінюється зовсім трішки, створюючи ефект невеличкого мультфільму. Як в дитинстві, коли на полях в зошиті малювали чоловічків і перелистували дивилися, як вони рухаються.

Серед інших – календар у вигляді подушки. Тобто, на наволочці по колу нанесено календарну сітку. Незвично? Але креативно. А як вам календар у формі роля? Автор – Катерина Хасанова. Ганна Злобіна представила роботу в африканських мотивах. Катя Буць для кожного місяця підбрала певний жіночий образ: тут і холодне зимове обличчя, і загадковий весняний погляд, і жагуча літня пристрась. Ольга Пасечко представила широку палітру майстерно виконаних оригінальних

Є. Полосіна

Тож завдяки організаторам і учасникам виставки, відвідувачі могли трішки зануритися в дитинство, поринути у світ образів, минулого і майбутнього. У найближчих планах учасників виставки – гідно підготуватися до захисту бакалаврських робіт. А ще – працювати над собою, побільше малювати, щоб думки й ідеї мали гідне втілення. Натхнення вам усім.

Н. Єлизарова

Продовження.
Початок на 3-й стор.

Де живуть Дід Мороз і Снігуронька

Льодова кімната у будинку Снігуроньки

ПРИХОДЬТЕ В ГОСТІ

Снігуронька. Російський драматург О.М.Островський, який жив і працював у Костромській губернії, написав п'єсу "Снігуронька", де Снігуронька, донька духів природи Мороза і Весни, закохується в пастуха, а потім гине від променів Ярила (Сонця). Для туристів сюжет "причесали" і адаптували: Снігуронька отримує людське серце, перетворюється на звичайну дівчину і живе з коханим Лелем довго і щасливо. Будинків Снігуроньки в Костромі два. Муніци-

пальний і приватний – при однойменному готелі. У другому, крім снігуриних апартаментів, є цікава крижана кімната. У ній підтримується температура – 15 градусів. Тут багато льодових скульптур, є навіть барна стійка з льоду і крижаний самовар.

Діда Мороза в Російській Федерації намагалися "прописати" кілька разів: в Архангельській області та на Кольському півострові. З 1998 р. успішно діє державний туристичний проект "Великий Устюг – батьківщина Діда Мороза". Тут знаходиться пошта Діда Мороза, що приймає його численне листування.

Щороку на адресу: 162390, РФ, Вологодська обл., м. Великий Устюг, Дідові Морозу приходить близько 200 тисяч листів з Росії, ближнього і далекого зарубіжжя. В резиденції діє Будинок казок, Будинок моди, кухня та інші розважальні заклади.

Зюзя Поозерний. Не відаєє від "старшої сестри" і Білорусь. Тут теж оселили свого Діда Мороза аж з двома адресами. Один – традиційний – у Біловезькій Пущі (Каменецький р-н, Брестська обл.) гостей зустрічає цілий рік

(влітку – переважно лісові звірята). Інший – з давньої міфології – колоритний Зюзя Поозерний, володар зими і морозу. Він мешкає в Постаєвському районі Гродненської області, багатій озерами, звідси й ім'я. У святкових заходах задіяні Чарівниця Зима, Льодовик, Лісовик, Лазник, Хапун, Вужалак, Завія, бабка Напастя та ін. Дітей пригощають трав'яним чаєм і печивом, дорослим – чарка, шкварка, агурок. Для зимового відпо-

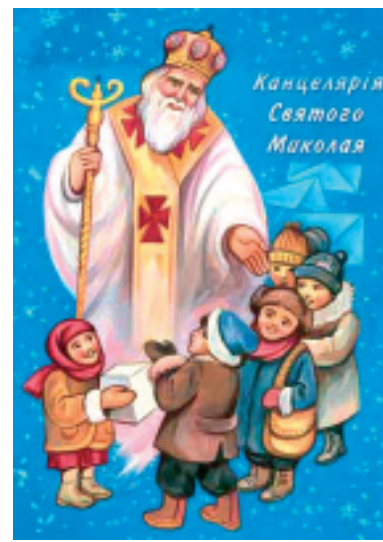

Зюзя Поозерний

чинку місце стало майже культовим, його полюбляють місцеві та заїжджі туристи.

Святий Миколай в Україні з 2003 р. мешкає за адресою: 78633, Івано-Франківська обл., Косівський р-н, с.Пістинь, Маеток Святого Миколая. Його оселя налічує 7 кімнат. Головною, без сумніву, є пошта Святого Миколая – храм дитячих мрій, із сотнями, тисячами листів з різних куточків України. Тут Святий Миколай зі своїми помічниками пише відповіді (торік їх було близько 4 тис.), знаходить благодійників, які можуть виконати щире дитячу мрію. У кімнаті казкових снів – м'яке дерев'яне ліжко, барвистий килим, різноманітні іграшки, пухнаста новорічна ялинка. У сусідніх – виставка ялинкових прикрас (аж очі розбігаються); клас, де дітки вчаться майструвати сувеніри; світлиця, де проходять святкові заходи. Є кімната-музей природи, яка допомагає відвідувачам цікаво відкривати навколишній світ. У свята гостей сюди наїжджає дуже багато.

Листи до Святого Миколая тут поділяють на три категорії: від дітей дошкільного віку (з написанням трішечки допомагають батьки), від дітей молодшого і середнього шкільного віку. Пишуть з різними проханнями: щоб Св. Миколай поповнив рахунок, приніс 10000 доларів у подарунок, мобільні телефо-

ни, конкретно які машинки, які ляльки, скільки кілограмів мандаринів, апельсинів – усе дуже конкретно. Але найбільше радує, коли дітки просять і нематеріальних речей, наприклад, миру і здоров'я для рідних. А ще просять братика чи сестричку.

Тож незважаючи на вік, давайте поринемо в казку, напишемо листа дідусяві, будемо мріяти й очікувати, а якщо вдасться – навіть відвідаємо казковий зимовий маеток.

Н. Вдовенко

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

✉ gazeta@kpi.ua

☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М.ІГНАТОВИЧ

Н.Є.ЛІБЕРТ

Д.Л.СТЕФАНОВИЧ

(керівник прес-центру
НТУУ «КПІ»)

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір

О.В.НЕСТЕРЕНКО

Кректор

О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,

м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.